

Załącznik do Zarządzenia Nr 161/2020
Burmistrza Miasta i Gminy Pierzchnica
z dnia 28 maja 2020r.

RAPORT

O STANIE

GMINY PIERZCHNICA

ZA 2019 ROK

URZĄD MIASTA I GMINY PIERZCHNICA

ul. Urzędnicza 6
26-015 PIERZCHNICA

www.pierzchnica.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
1.1. Położenie i powierzchnia gminy	4
1.2. Partnerstwo międzygminne	4
1.3. Ludność i dynamika zmian	5
1.4. Gospodarstwa rolne	6
1.5. Podmioty gospodarcze	6
1.6. Infrastruktura wodociągowa, sanitarna oraz gazowa	7
1.7. Układ komunikacyjny	7
1.8. Gospodarka odpadami	8
1.9. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	9
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	10
2.1. Wysokość budżetu	10
2.2. Poziom zadłużenia	10
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI	11
3.1. Zadania inwestycyjne realizowane w 2019	11
3.2. Zadania inwestycyjne realizowane w 2019 r. z udziałem środków zewnętrznych	12
3.3. Remonty w świetlicach wiejskich i na placach zabaw	13
3.4. Zagospodarowanie przestrzenne	13
3.5. Program Rewitalizacji dla gminy Pierzchnica	13
4. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	14
4.1. Gospodarowanie odpadami	14
4.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	15
4.3. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom	15
5. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE I PROMOCJA GMINY	16
5.1. Organizacja oświaty w gminie Pierzchnica w 2019 roku	16
5.2. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	18
6. OCHRONA ZDROWIA NA TERENIE GMINY PIERZCHNICA	19
7. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W PIERZCHNICY	20
8. ODZYSKANIE PRAW MIEJSKICH PRZEZ PIERZCHNICĘ	21
9. PODSUMOWANIE	24

WSTĘP

Prace nad raportem były realizowane na podstawie art. 28 aa. ust.1 Ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku Dz. U. z 2019r. poz. 506 oraz Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Celem przygotowania raportu było uzyskanie wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Pierzchnica w roku 2019. Zgromadzone zostały dane o aspektach funkcjonowania gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Raport zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- demografia,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne i inne zadania remontowe zrealizowane w sołectwach,
- działalność gospodarcza,
- warunki życia mieszkańców (infrastruktura techniczna: wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami),
- zagospodarowanie przestrzenne,
- oświata, wydarzenia kulturalne i promocja gminy.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pierzchnica i innych jednostek organizacyjnych gminy oraz dokumenty będące w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych, jak również dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Kielcach.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina Pierzchnica to gmina miejsko – wiejska położona w województwie świętokrzyskim na terenie powiatu kieleckiego. Układ komunikacyjny gminy tworzą drogi powiatowe i gminne. W gminie nie występują ciągi komunikacyjne zaliczane do kategorii dróg krajowych i wojewódzkich. Lokalna dość gęsta sieć drogową łączy poszczególne wsie z Pierzchnicą. Gminy sąsiadujące to: Chmielnik, Daleszyce, Gnojno, Morawica, Raków, Szydłów. Odległość od Kielc, czyli największego ośrodka gospodarczo-społecznego w województwie wynosi ok. 25 km, czas dojazdu to ok. 30 minut. Gmina leży niedaleko (25 km) największego w regionie uzdrowiska Busko - Zdrój (czas dojazdu samochodem wynosi około 30 minut).

Gmina Pierzchnica składa się z 17 sołectw, do których należą następujące miejscowości: Brody, Drugnia, Drugnia Rządowa, Górki, Gumienice, Holendry, Maleszowa, Osiny, Podlesie, Podstoła, Pierzchnianka, Pierzchnica, Skrzelczyce, Strasznów Gumienicki, Stojnów, Ujny, Wierzbie.

Gmina zajmuje obszar 10 459 ha. Ponad połowę powierzchni gminy stanowią grunty orne. Gmina Pierzchnica jest miejscem o stosunkowo dużym zalesieniu, gdzie co czwarty kilometr powierzchni stanowią lasy i grunty leśne.

Pomimo iż grunty orne przeważają w krajobrazie gminy, to jakość gleb jest średniej jakości. W gminie przeważają grunty orne klasy IV i V, nie występują grunty klasy I i II, czyli najlepszej. Procentowy udział gleb przedstawia się następująco:

- **36% stanowią grunty klasy V,**
- **32% stanowią grunty klasy IVb,**
- **16% stanowią grunty klasy IVa,**
- 13% stanowią grunty klasy VI
- 2.0% stanowią grunty klasy III,
- 0.8% stanowią grunty klasy IIIa,
- 0.2% stanowią grunty klasy VIz

Gmina Pierzchnica charakteryzuje się niskofalistością, a miejscami płaską rzeźbą terenu przy różnicy wzniesień od 232 do 308 m n.p.m. Najniżej położone tereny występują w dolinie Czarnej, a najwyższe w rejonie Gumienic. Największe zróżnicowanie rzeźby występuje w zachodniej i środkowej części gminy. W części wschodniej (rejon wsi Drugnia i Podstoła) bierze początek ciek stanowiący dopływ rzeki Czarnej. Rzeki Pierzchnianka i Morawka odprowadzają wody do Czarnej Nidy.

1.2. Partnerstwo międzygminne.

W roku 2017 gmina Pierzchnica podpisała z Gminą Wodzisław (woj. świętokrzyskie) umowę partnerską dotyczącą wspólnego przygotowania i realizacji projektu pn. "Odnawialne źródła energii na terenie gmin: Pierzchnica i Wodzisław". Aneks do tej

umowy został zawarty w 2018 roku. Gmina Pierzchnica występuje jako Lider projektu – który realizowany jest w latach 2017 – 2020, a dotyczy montażu instalacji fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych na nieruchomościach mieszkańców gminy Pierzchnica i Wodzisław.

1.3. Ludność i dynamika zmian.

Gminę zamieszkuje najmniejszy odsetek ludności powiatu kieleckiego (stan na dzień 31.12.2019r. – 4641 osób). Na obszarze 105 km², jaką zajmuje gmina Pierzchnica daje to niską gęstość zaludnienia – zaledwie 44 osób/ km². Liczba ludności na przestrzeni ostatnich lat na terenie gminy stopniowo maleje, a sytuacja taka spowodowana jest stale zmniejszającym się przyrostem naturalnym, ale także migracją mieszkańców (głównie zarobkową). Dodatkowo młodzi ludzie wchodzący w okres produkcyjny wybierają naukę poza domem co również powoduje, że mniejszy odsetek absolwentów wyższych uczelni wraca do swoich rodzinnych miejscowości po ukończeniu studiów. Co więcej, ludzie rozpoczynający dorosłe życie nie spieszą się z zakładaniem rodziny. Efektem tego jest ograniczona i niska liczba urodzeń. Na terenie gminy z roku na rok maleje liczba osób wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym rośnie natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Najliczniejszą miejscowością gminy jest Pierzchnica, która liczy 1078 mieszkańców.

Ruch ludności w gminie Pierzchnica w 2019 r.

L.p	Sołectwo	Stan na 31.12.2018r	Ruch ludności w 2019 r.				Stan na 31.12.2019r	Zmiany
			Urodzenia	Zgony	Zameldowania	Wymeldowania		
1.	Brody	142	0	5	8	12	133	-9
2.	Drugnia	283	2	3	2	2	282	-1
3.	Drugnia Rządowa	142	1	3	1	6	135	-7
4.	Górki	208	1	2	8	3	212	+4
5.	Gumienice	293	1	7	2	3	286	-7
6.	Holendry	57	0	1	1	1	56	-1
7.	Maleszowa	252	4	3	10	8	255	+3
8.	Osiny	246	2	2	1	5	242	-4
9.	Pierzchnianka	242	4	1	6	11	240	-2

10	Pierzchnica	1076	15	12	22	23	1078	+2
11.	Podlesie	310	4	5	7	2	314	+4
12.	Podstoła	104	1	2	1	1	103	-1
13.	Skrzelczyce	629	7	10	12	7	631	+2
14.	Strasznów Gumienicki	151	5	0	5	3	158	+7
15.	Stojnów	154	1	4	6	1	156	+2
16.	Ujny	179	1	1	2	1	180	+1
17.	Wierzbie	180	4	6	3	1	180	0
	Razem	4648	53	67	97	90	4641	-7

1.4. Gospodarstwa rolne.

Na terenie gminy Pierzchnica funkcjonują **1584** gospodarstwa rolne, w tym:

Lp.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw
1	1 – 2 ha	567
2	2,01 – 5 ha	650
3	5,01 – 7 ha	181
4	7,01 – 10 ha	119
5	10,01 – 15 ha	35
6	powyżej 15 ha	32

1.5. Podmioty gospodarcze.

Na dzień 31.12.2019r. na terenie gminy Pierzchnica działalność gospodarczą prowadziło blisko 200 przedsiębiorców. Największymi zakładami pracy są: Dom Seniora im. Sue Ryder w Pierzchnicy, Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Osinach, Dom Opieki Rodzinnej w Pierzchnicy oraz Gminna Mleczarnia w Pierzchnicy, sklep Delikatesy i supermarket DINO. Działają kopalnie kruszyw: w Gumienicach, w Osinach, w Wierzbiu i w Drugni Rządowej. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w gminie Pierzchnica

wynosi około 3 ha, zatem można wnioskować, że na bazie realnej produkcji rolniczej są to w większości gospodarstwa niskodochodowe. Inną formą zarobkowania na terenie gminy jest działalność kilku gospodarstw agroturystycznych. Na dzień dzisiejszy gmina posiada uzbrojone tereny inwestycyjne o powierzchni 5,77 ha, na których mogliby rozpocząć swoją działalność inwestorzy z zewnątrz. Na terenie gminy istnieje bardzo duża potrzeba utworzenia nowych zakładów pracy, przedsiębiorstw, które dawałoby zatrudnienie mieszkańcom i wpływałyby na rozwój gospodarczy oraz społeczny gminy. Ważną rolę w kreowaniu przedsiębiorczości odgrywa Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica działająca od 1997 roku i wspierająca finansowo oraz merytorycznie osoby chcące założyć własną działalność gospodarczą.

Niezbyt korzystne położenie gminy Pierzchnica ze względu na odległość od głównych szlaków drogowych i kolejowych (w tym od kolejowej linii szerokotorowej LHS) w szczególności odległość gminy od drogi S7 oraz od drogi 73 i 74 sprawia, że teren gminy niestety nie jest atrakcyjny dla zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej jak np. w gminie Morawica czy gminie Chmielnik.

1.6. Infrastruktura wodociągowa, sanitarna oraz gazowa.

Ogólny poziom rozwoju infrastrukturalnego gminy Pierzchnica jest średni na tle innych gmin powiatu kieleckiego. Na terenie gminy istnieje możliwość korzystania z trzech podstawowych sieciowych systemów infrastruktury, przy czym z sieci wodociągowej korzysta blisko 99% mieszkańców, z sieci kanalizacyjnej ok. 30% (Pierzchnica, Pierzchnianka, część Skrzelczyc i część Drugni). Tereny w miejscowości Pierzchnica są uzbrojone w sieć gazową, która obecnie jest rozbudowywana z możliwością dostępu dla ok. 1/3 mieszkańców tej miejscowości.

Na terenie gminy Pierzchnica zlokalizowane są 2 ujęcia wody – w Pierzchniance oraz w Wierzbii – (połączone ze sobą w tzw. „pętlę” przepompownią „Maleszówki”), z których zaopatrywane są w wodę pozostałe miejscowości z terenu gminy – a także miejscowość Ługi oraz Różanka w gminie Chmielnik i miejscowość Szczecno i Komórki w gminie Daleszyce. Długość zborczej sieci wodociągowej na terenie gminy Pierzchnica wynosi 99,56 km, a sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 19,99 km. Na terenie gminy Pierzchnica zlokalizowane są 3 zbiorcze oczyszczalnie ścieków – w Pierzchnicy, Skrzelczycach i w Drugni.

W 2019 roku zostało wykonanych 189 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków i obecnie funkcjonuje łącznie 293 sztuki oczyszczalni przydomowych na terenie gminy Pierzchnica, a korzysta z nich ok. 1100 - 1200 mieszkańców tj. ok. 25% mieszkańców gminy.

1.7. Układ komunikacyjny.

Układ komunikacyjny na terenie gminy Pierzchnica tworzą drogi powiatowe (73 km) i drogi gminne (60,7 km). W gminie nie występują ciągi komunikacyjne zaliczane do kategorii dróg krajowych i wojewódzkich. Lokalna dość gęsta sieć drogowa łączy poszczególne miejscowości z Pierzchnicą.

Na terenie gminy Pierzchnica funkcjonuje drogowy transport zbiorowy, który zapewnia dostępność komunikacyjną z głównym ośrodkiem w regionie jakim jest miasto Kielce.

Przewoźnicy umożliwiają mieszkańcom gminy dojazd do niektórych sąsiednich gmin, jednak najczęściej jest to możliwe jedynie z głównej miejscowości jaką jest Pierzchnica. Transport publiczny w pozostałych sołectwach gminy nie pozwala na swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami.

Przez teren Pierzchnicy przebiega jedna regularna linia autobusowa MPK (201) relacji Kielce- Chmielnik – Kielce przez Borków i Pierzchnicę. Połączenia komunikacyjne realizują również prywatni przewoźnicy.

1.8. Gospodarka odpadami.

Istniejący w Polsce system zarządzania gospodarką odpadami obejmuje 4 poziomy:

- centralny,
- wojewódzki,
- powiatowy,
- gminny.

Władze gminne odpowiedzialne są za postępowanie ze wszystkimi odpadami komunalnymi powstającymi na terenie gminy, tj. za ich zbiórkę, usuwanie i unieszkodliwianie. Obowiązujące przepisy prawne, przydzieliły gminom zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenach objętych ich właściwością. Działalność gmin w zakresie ochrony środowiska przed odpadami winna polegać przede wszystkim na uwzględnieniu tego rodzaju zadań w programach gospodarczych i w planach zagospodarowania przestrzennego, a następnie na zapewnieniu ich realizacji poprzez sprawowanie nadzoru nad jednostkami organizacyjnymi znajdującymi się na ich terenie. Nadzór ten obejmuje sprawy gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów, budowy wysypisk, zasad działalności komunalnych i prywatnych przedsiębiorstw oczyszczania, ustalania częstotliwości i sposobu wywozu odpadów.

Za odpady komunalne uważa się odpady powstające w wyniku działalności bytowo-gospodarczej człowieka w środowisku miejskim i wiejskim, do których zalicza się także działalność handlowo-usługową.

W roku 2019 (dane niepełne, gdyż podmioty odbierające odpady mają złożyć sprawozdanie do dnia 30.06 roku następnego, stan na 30.04.2020r.) z terenu gminy Pierzchnica odebrano 1190,70 Mg (1190,70 ton) następujących ilości odpadów komunalnych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 670,23 Mg (670,23 ton),
- opakowania z tworzyw sztucznych – 47,37 Mg (47,37 ton),
- opakowania szklane – 94,30 Mg (94,30 ton),
- zmieszane odpady opakowaniowe – 35,80 Mg (35,80 ton),
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 6,56 Mg (6,56 ton),
- odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach – 49,08 mg (49,08 ton),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 17,61 Mg (17,61 ton),
- odpady wielkogabarytowe – 8,66 Mg (8,66 ton),
- opakowania z papieru i tektury – 10,37 Mg (10,37 ton),
- odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów – 246,51 Mg (246,51 ton),
- zużyte opony – 4,21 Mg (4,21 ton).

Odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych w gminie Pierzchnica w roku 2019 odbierane były przez firmę: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Fart Bis ul. Ściegiennego 268a, 25-116 Kielce.

1.9. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy.

Na terenie gminy Pierzchnica działa zarejestrowanych kilkanaście organizacji pozarządowych:

1. Stowarzyszenie Oświatowo – Wychowawcze w Pierzchnicy,
2. Społeczny Ruch Trzeźwości w Pierzchnicy,
3. Stowarzyszenie Sportowo – Kulturalne w Drugni,
4. Towarzystwo Przyjaciół Pierzchnicy,
5. Klub Sportowy Polanie Pierzchnica,
6. Stowarzyszenie Pomoc Niepełnosprawnym w Osinach,
7. Stowarzyszenie Oświatowo – Kulturalne w Skrzelczycach,
8. Stowarzyszenie Ziemi Pierzchnickiej,
9. Stowarzyszenie Mieszkańców i Przyjaciół Domu Opieki Rodzinnej w Pierzchnicy,
10. Ochotnicze Straże Pożarne: w Pierzchnicy, w Gumienicach, w Maleszowej, w Skrzelczycach, w Drugni oraz w Osinach
11. Koła Gospodyń Wiejskich: w Pierzchnicy, w Gumienicach, w Drugni, w Pierzchniance, w Górkach, w Brodach, w Wierzbiu oraz w Maleszowej.

Bardzo prężnymi i mającymi duży wpływ na lokalną gospodarkę są działające lokalne fundacje:

1. Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica,
2. Fundacja Dom Seniora im. Sue Ryder w Pierzchnicy

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu.

DOCHODY I WYDATKI W ROKU 2019

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Pierzchnica	2019 r.
Wykonanie planu dochodów wg stanu na 31.XII.	25 407 646,11 zł
Wykonanie planu wydatków wg stanu na 31.XII.	25 511 504,86 zł
Nadwyżka/ Deficyt	-103 858,75 zł

2.2. Poziom zadłużenia na 31.12.2019r.

Poziom zadłużenia wg stanu na dzień 31.XII. 2019 r.	11 500 000 zł (45,26 % dochodów)
--	-------------------------------------

Szczegółowe informacje na temat realizacji budżetu w 2019 roku obrazuje sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Pierzchnica za 2019 rok, które jest dostępne na stronie internetowej UMiG w Pierzchnicy.

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania inwestycyjne realizowane w 2019 roku.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wykonanie na dzień 31.12.2019r. (w zł)
1.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Pierzchnica	1 991 119,51
2.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Pierzchnicy i budowa kanalizacji sanitarnej w Gumienicach i Pierzchnicy	7 500,00
3.	Budowa drogi gminnej w Pierzchnicy na osiedlu Leśnictwo	1 845,00
4.	Przebudowa drogi wewnętrznej nr 866 w msc. Maleszowa (centrum wsi) polegająca na wykonaniu odwodnienia drogi	29 023,63
5.	Przebudowa drogi wewnętrznej w Skrzelczycach o długości 274 m	92 373,02
6.	Wykup gruntów	111 557,00
7.	Inwestujemy w przyszłość – Rewitalizacja Pierzchnicy	80 919,90
8.	Budowa placu zabaw w Skrzelczycach	53 218,58
9.	E- pracownie w Szkole Podstawowej w Pierzchnicy	75 634,80
10.	Termomodernizacja budynku urzędu gminy w Pierzchnicy	953 241,37
11.	Rozbudowa budynku szkoły podstawowej o salę gimnastyczną w Drugni	722 966,36
12.	Odnawialne źródła energii na terenie gminy Pierzchnica	64 406,00
13.	Modernizacja, wymiana i dobudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Pierzchnica	1 738,64
14.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Straszniowie Gumienickim	14 783,10
15.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Drugni Rządowej	1 750,00

16.	Budowa oświetlenia przy ulicy Szkolnej w Pierzchnicy	4 200,00
17.	Otwarta Strefa Aktywności w miejscowości Straszniów Gumienicki w gminie Pierzchnica	91 537,88
RAZEM		4 297 814,79 zł

3.2. Zadania inwestycyjne realizowane w 2019 roku z udziałem środków zewnętrznych (środki Unii Europejskiej, Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach).

Gmina Pierzchnica rozpoczęła realizację w 2018 roku lub zakontraktowała następujące zadania inwestycyjne z udziałem środków zewnętrznych (część zadań została zakończona w 2018 roku, część jest realizowana nadal w 2019 i będzie realizowana w latach następnych):

- **„Inwestujemy w przyszłość – Rewitalizacja Pierzchnicy”**

Całkowita wartość Projektu wynosi: 4 928 508,56 zł

Dofinansowanie UE do kwoty: 2 854 466,16 zł

Projekt jest planowany do realizacji na lata 2017-2023

- **„Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Pierzchnica (255 sztuk)”**

Całkowita wartość Projektu wynosi: 3 263 039,34 zł.

Dofinansowanie UE do kwoty: 1 673 350 zł

W sumie w 2018 i 2019 roku wybudowano 255 sztuk oczyszczalni przydomowych na terenie gminy Pierzchnica.

- **„Odnawialne źródła energii na terenie gmin: Pierzchnica i Wodzisław”**

Całkowita wartość Projektu wynosi: 3 967 724,95 zł.

Dofinansowanie UE do kwoty: 2 087 847,20 zł

- **“Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Straszniowie Gumienickim”**

Całkowita wartość projektu: 91 537,88 zł.

Dofinansowanie Ministerstwa Sportu i Turystyki: 42 161,94 zł.

- **“Termomodernizacja budynku urzędu gminy w Pierzchnicy”**

Całkowita wartość projektu: 1 038 302,44 zł

Dofinansowanie UE do kwoty: 605 612,48 zł.

3.3. Remonty w świetlicach wiejskich i na placach zabaw.

Remonty w świetlicach wiejskich i na placach zabaw w 2019 były realizowane głównie w ramach bieżącego utrzymania budynków/placów zabaw. Corocznie dokonywany jest przegląd wszystkich świetlic i placów zabaw na terenie gminy z udziałem inspektora nadzoru z odpowiednimi uprawnieniami. Protokółarnie spisywane są wszystkie uszkodzenia i braki występujące w obiektach – i w ramach bieżącego utrzymania – uszkodzenia są usuwane lub poszczególne elementy wymieniane na nowe.

3.4. Zagospodarowanie przestrzenne.

Obszar Gminy Pierzchnica częściowo objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego m.in. Osiedle Mrowia Góra w Pierzchnicy, obszar przy ul. Piłsudskiego w Pierzchnicy, obszar przy ul. Szkolnej w Pierzchnicy oraz teren kopalni w Osinach.

Teren całej Gminy Pierzchnica objęty jest także Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

W roku 2019 Gmina Pierzchnica wydała 59 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 15 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

3.5. Program Rewitalizacji dla gminy Pierzchnica.

Gmina Pierzchnica w celu umożliwienia procesu działań rewitalizacji, głównie w kontekście możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, m.in. unijnych, zaktualizowała opracowany Program Rewitalizacji dla Gminy Pierzchnica. Uchwałą nr XXX/41/2018 z 14 maja 2018 roku Rady Gminy Pierzchnica przyjęto zaktualizowany Program Rewitalizacji Gminy Pierzchnica na lata 2016-2023. Program ten obejmuje szereg przedsięwzięć w szerokim aspekcie, które pomogą zrewitalizować teren naszej gminy, począwszy od inwestycji modernizacyjnych i budowy nowej infrastruktury technicznej jak również szereg zadań wynikających i wpływających na problemy społeczne.

4. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

4.1. Gospodarowanie odpadami.

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.) nałożyła na samorządy sprawowanie nadzoru nad odpadami wytwarzanymi na terenie gminy.

Od 1 lipca 2013 roku zaczęły obowiązywać nowe zasady dotyczące odbioru odpadów komunalnych. Odpowiedzialność za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców oraz ustalenie wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przejęła gmina.

Odpady komunalne z terenu gminy Pierzchnica odbierane są w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne i metal oraz szkło. Odpady komunalne zmieszane oraz pozostałości po segregacji, zgodnie z w/w ustawą, jak i Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego, są przekazywane do RZZO Promnik. Wyselekcjonowane frakcje odpadów komunalnych przekazywane są do firm zajmujących się recyklingiem odpadów, by osiągnąć odpowiedni poziom recyklingu oraz ograniczyć masy przekazywanych do składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Wójt/Burmistrz corocznie sporządza sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które przedkłada Marszałkowi Województwa i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Od wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina Pierzchnica osiągnęła ustawowe poziomy odzysku w poszczególnych latach. Nie odnotowano przekroczenia poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz osiągnięto ustawowy poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W 2013 roku Rada Gminy Pierzchnica ustaliła opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która była naliczana od gospodarstwa domowego z podziałem na małe 1-2 osobowe oraz duże 3 i więcej osobowe gospodarstwa domowe. Miesięczna opłata wynosi: 13 zł/gospodarstwo 1-2 osobowe, 25 zł/gospodarstwo 3 i więcej osobowe w przypadku braku segregacji odpadów. Wprowadzono również niższą stawkę opłaty, dla nieruchomości na których zbiera się odpady w sposób selektywny i jednocześnie gromadzi się odpady biodegradowalne w kompostownikach, wykorzystywanych na własne cele. Wysokość opłaty wynosiła wówczas 9 zł/gospodarstwo 1-2 osobowe oraz 17 zł/gospodarstwo 3 i więcej osobowe.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami i na tej podstawie naliczana jest opłata.

Systemem gospodarowania odpadami objęto ogółem 1358 nieruchomości z czego na dzień 31.12.2019 r. 1180 gospodarstw zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

W 2019 roku został także zmieniony sposób naliczania opłaty za odbiór odpadów: miesięczna opłata wynosi 9 zł /osobę przy segregacji śmieci i 14 zł/osobę w przypadku braku segregacji.

Pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp.

Do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Pierzchnica w wyniku postępowania przetargowego przeprowadzonego w 2019 r. wyłoniono na okres 1 roku (do 30.06.2020r.) firmę FART BIS z Kielc. Koszt ryczałtowy za wykonywaną usługę wynosi 31 665,60 zł brutto miesięcznie.

Gmina Pierzchnica zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach utworzyła Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Funkcjonuje on od 2013 r. w Pierzchnicy przy ul. Kieleckiej i jest czynny w każdy wtorek w godz. 12.00 – 19.00 oraz w soboty w godz. 8.00 – 15.00.

Do PSZOK-u mieszkańcy nieodpłatnie mogą oddać przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i remontowe, popiół oraz szkło, papier i tekturę oraz tworzywa sztuczne.

4.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska.

W roku 2019 Gmina Pierzchnica otrzymała dofinansowanie na demontaż, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Wartość zadania wyniosła: 55 794,74 zł, w tym:

- 23 247,50 zł - środki WFOŚiGW w Kielcach
- 23 247,50 zł- środki budżetu gminy

Demontaż, transport i utylizacja azbestu w ilości 9567 m², tj. 105,237 Mg w roku 2019 był realizowany w ramach „Programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pierzchnica na lata 2007-2032” uchwalonego Uchwałą Nr IX/34/07 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 15 października 2007r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pierzchnica na lata 2007-2032”.

4.3. Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom.

W budżecie gminy Pierzchnica corocznie zabezpiecza się środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz opieki weterynaryjnej nad zwierzętami oraz zwierzętami uczestniczącymi w wypadkach drogowych. W roku 2019 gmina Pierzchnica wydatkowała na ten cel kwotę 63 693,61 zł.

5. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE I PROMOCJA GMINY

5.1. Organizacja oświaty w gminie Pierzchnica w roku 2019.

Na terenie Gminy Pierzchnica edukacja na poziomie szkolnictwa podstawowego i gimnazjum prowadzona jest w oparciu o dwie publiczne placówki oświatowe:

- 1) Szkołę Podstawową w Pierzchnicy im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego z oddziałami przedszkolnymi i gminazjalnymi, dla której organem prowadzącym jest Gmina Pierzchnica
oraz
- 2) Społeczną Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Drugni z oddziałami przedszkolnymi, dla której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Sportowo- Kulturalne w Drugni.

Możliwość spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci 6 letnie oraz realizację prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego dla dzieci 3-5 letnich zapewniają oddziały przedszkolne zorganizowane przy szkołach podstawowych w Pierzchnicy i w Drugni.

Tabela. Liczba uczniów w szkołach i oddziałach przedszkolnych.

	Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019				Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020			
	Oddziały przedszk.	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Razem	Oddziały przedszk.	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Razem
Szkoła Podstawowa w Pierzchnicy	103	323	55	481	111	309	-	420
Społeczna Szkoła Podstawowa w Drugni	42	85	-	127	41	83	-	124

Gmina zapewnia bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dla wszystkich dzieci, których droga z domu do szkoły przekracza:

- 3 km w przypadku dzieci pięcioletnich i sześcioletnich oraz uczniów klas I – IV szkół podstawowych;
- 4 km w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz gimnazjum.

Tabela. Liczba uczniów dowożonych do szkół w roku szkolnym 2018/2019.

	Liczba uczniów dowożonych w roku szkolnym 2017/2018 do oddziałów przedszkolnych, szkoły podstawowej i gimnazjum	Liczba uczniów dowożonych w roku szkolnym 2018/2019 do oddziałów przedszkolnych, szkoły podstawowej i gimnazjum
Szkoła Podstawowa w Pierzchnicy	327	280
Spółeczna Szkoła Podstawowa w Drugni	76	70

Koszt dowozu uczniów do szkół, który corocznie finansowany jest z budżetu Gminy Pierzchnica w roku szkolnym 2019 wyniósł 397 464,27 zł. razem z kosztem dowozu uczniów niepełnosprawnych.

Placówki realizujące zadania oświatowe mają swoją siedzibę w 2 budynkach komunalnych. Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych należy określić jako zadawalający. Istnieje jednak ciągła potrzeba rozbudowy i doposażenia placówek. Również, aby zapewnić uczniom szkół i przedszkoli z terenu gminy równy start, istnieje potrzeba ciągłego doposażania oraz unowocześniania bazy dydaktycznej.

W 2018r. rozpoczęto budowę sali gimnastycznej przy Społecznej Szkole Podstawowej w Drugni. Sytuację tę wymusiła reforma edukacji, gdyż w szkole powstały dwa dodatkowe oddziały klas 7 i 8, dla których należy wygospodarować dodatkowe sale lekcyjne.

W związku z powyższym podjęto decyzję o adaptacji obecnej sali gimnastycznej na sale lekcyjne i budowie nowej sali gimnastycznej przy szkole.

W 2018 roku udało się wykonać fundamenty pod nową salę gimnastyczną, natomiast w roku 2019 kontynuowano budowę sali – której odbiór nastąpił w styczniu 2020 roku.

5.2. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy.

W 2019 roku na terenie gminy Pierzchnica odbyły się następujące wydarzenia kulturalne:

- **Święto Pierzchnicy**- coroczna impreza obejmująca zawody strażackie, turnieje piłkarskie, koncerty muzyki klasycznej oraz występy artystyczne lokalnych zespołów na Rynku w Pierzchnicy. Każdego roku występ tzw. „gwiazdy wieczoru” gromadzi tłumy uczestników.
- **Dożynki gminne** – coroczna impreza stanowiąca dziękczynienie za dar plonów. Każdego roku dożynki odbywają się w innym sołectwie: w roku 2019 dożynki gminne odbyły się w Pierzchnicy.
- **Uroczystość z okazji odzyskania przez Pierzchnicę praw miejskich** – 20 stycznia 2019 roku odbyła się uroczystość z okazji odzyskania przez Pierzchnicę praw miejskich. W uroczystości wzięli udział: Senator RP – Krzysztof Słoń, Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Mariusz Gosek, Wicestarosta Kielecki – Mariusz Ściana, Burmistrz Miasta i Gminy Daleszyce – Dariusz Meresiński, Burmistrz Miasta i Gminy Chęciny – Robert Jaworski, Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn – Dariusz Skiba, Burmistrz Miasta i Gminy Łagów – Paweł Marwicki, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Słupia – Andrzej Gąsior, Wójt Gminy Raków – Damian Szpak, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Morawica – Marcin Dziewięcki, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów – Marek Zatorski, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Opatowiec – Łukasz Marzec, Zastępca Wójta Gminy Zagnańsk – Anna Pisarczyk. Uroczystość umilił występ zespołu Strauss Ensemble pod dyрекcją Artura Jaronia.
- W roku 2019 jak co roku cyklicznie ukazywała się bezpłatna **“Gazeta Pierzchnicka”**, która informuje mieszkańców o działalności samorządu i wydarzeniach odbywających się na terenie gminy. W 2019 roku ukazało się 4 wydania gazety w miesiącach: luty, maj, sierpień i grudzień.

6. OCHRONA ZDROWIA NA TERENIE GMINY PIERZCHNICA

Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Pierzchnicy jest placówką służby zdrowia na terenie gminy Pierzchnica zabezpieczającą opiekę medyczną z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz specjalistycznej opieki medycznej z zakresu ginekologii i rehabilitacji.

Świadczenie usług w tych zakresach odbywa się na podstawie umów ze Świętokrzyskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Placówka funkcjonuje w dwóch budynkach: w Ośrodku Zdrowia w Pierzchnicy oraz Punkcie Lekarskim w Drugni.

Opieką zdrowotną objętych jest około 4200 osób (w tym 180 mieszkańców DPS), które poprzez złożenie deklaracji zgłosiły chęć korzystania z usług SZOZ w Pierzchnicy.

Przedmiotem umowy z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej jest udzielanie świadczeń przez 4 lekarzy i 5 pielęgniarek poz, oraz pielęgniarkę szkolną.

W SZOZ w Pierzchnicy funkcjonuje również Poradnia Ginekologiczno - Położnicza i Gabinet Rehabilitacji Medycznej. Realizacja umowy z zakresu ginekologii i rehabilitacji następuje na podstawie rozliczenia ilości przyjętych pacjentów w danym miesiącu.

W Ośrodku Zdrowia w Pierzchnicy są wykonywane również badania usg, a lekarz radiolog na miejscu wykonuje i opisuje wyniki badań.

Badania z zakresu RTG pacjenci mogą wykonać w Pracowni RTG w Chmielniku lub Kielcach, a wyniki badań dostarczane są do SZOZ w Pierzchnicy.

W ramach umowy z NFZ w SZOZ w Pierzchnicy wykonywane są zabiegi rehabilitacyjne przez magistrów fizjoterapii, a pacjenci zgłaszający się na zabiegi są przyjmowani wg listy zgłoszeń.

W ramach umowy na zabiegi rehabilitacyjne realizowane są także zabiegi domowe u osób, które mają wskazania do tego typu rehabilitacji.

W SZOZ w Pierzchnicy funkcjonuje również gabinet stomatologiczny. Lekarz stomatolog wynajmuje gabinet stomatologiczny, w którym udziela świadczeń z zakresu stomatologii na podstawie umowy podpisanej bezpośrednio z NFZ.

SZOZ w Pierzchnicy ma podpisaną umowę ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii w ramach której realizowany jest „Ogólnopolski program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki pierwotnej i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi”.

Dwa lokale mieszkaniowe na piętrze budynku są wynajmowane przez lokatorów, zaś na parterze budynku wynajmowany jest lokal dla potrzeb apteki.

7. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W PIERZCHNICY W ROKU 2019.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy funkcjonuje od 1957 roku. Swym zasięgiem obejmuje miejscowości z terenu gminy Pierzchnica. Od 1999 roku biblioteka zlokalizowana jest w kompleksie szkolnym, gdzie zajmuje powierzchnię 240m². Lokal biblioteki składa się z wypożyczalni, czytelnicy, kącika komputerowego i pomieszczeń biurowych oraz pomieszczeń gospodarczych,

Czytelnia i wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży na bieżąco jest uaktualniana zgodnie z wydarzeniami. Sporządzane są wystawki okolicznościowe, rocznicowe oraz prac dzieci z przedszkola jak również dzieci biorących udział w zajęciach świetlicowych w bibliotece.

Z księgozbioru zgromadzonego w czytelnicy korzystają uczniowie szkoły podstawowej, gimnazjum, studenci, nauczyciele, mieszkańcy oraz osoby kształcące się i doksztalcające.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy wyposażona jest w 9 stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do internetu.

Działalność świetlic:

Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy w 2019 roku prowadziła zajęcia dla dzieci i młodzieży w następujących świetlicach: w Pierzchnicy, Skrzelczycach, Ujnach, Strojnowie, Podlesiu, Wierzbiu, Maleszowej, Gumienicach, Górkach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy współpracuje ze Stowarzyszeniem Edukacji PozafORMALNEJ KALEJDOSKOP. W ramach współpracy realizowany jest we wszystkich świetlicach program PAJACYK.

8. ODZYSKANIE PRAW MIEJSKICH DLA PIERZCHNICY

*W dniu 25 lipca 2018 roku Premier Mateusz Morawiecki podpisał rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy którego **Pierzchnica z dniem 1 stycznia 2019 roku na nowo stała się miastem** – równo 150 lat od degradującego dekretu carskiego. Pozytywna decyzja Rządu poprzedzona była wieloma działaniami władz gminy. W marcu 2017 roku Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie konsultacji społecznych, które przeprowadzono w okresie od 1 maja do 30 czerwca 2017. W konsultacjach wzięło udział 51,4 % mieszkańców gminy. Za przywróceniem praw miejskich opowiedziało się 91,7 %. W samej Pierzchnicy frekwencja w konsultacjach była dużo większa – 64,5%. Za przywróceniem praw miejskich było 93,7%. W listopadzie 2017 roku Rada Gminy podjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o nadanie praw miejskich dla Pierzchnicy.*

Nadanie na nowo dla Pierzchnicy praw miejskich i rangi miasta jest wyrazem szacunku dla jej przeszłości – 500 letniej tradycji miejskiej – przerwanej represyjnym dekretem zaborcy po powstaniu styczniowym. Decyzja Rządu Polskiego uchyliła skutki prawne dekretu carskiego i przywróciła Pierzchnicy prawa miejskie. To piękny gest w roku, w którym obchodziliśmy 100-lecie odzyskania niepodległości.

Jest to także docenienie pozytywnych zmian jakie dokonały się wielkim wysiłkiem władz samorządowych i lokalnej społeczności w okresie ostatnich 30 lat w zakresie modernizacji i rozbudowy Pierzchnicy. Jest to także niezwykle ważny impuls do dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego zarówno Pierzchnicy jak i wszystkich miejscowości w gminie Pierzchnica.

W dniu 31 grudnia 2018 roku Pani Wojewoda Agata Wojtyczek odznaczyła Pierzchnicę specjalnym medalem na stulecie niepodległości.

9. Podsumowanie

Rok 2019 był bardzo dobry dla gminy Pierzchnica, szczególnie jeżeli chodzi o liczbę inwestycji, przede wszystkim tych z udziałem pozyskanych środków zewnętrznych, zarówno tych wykonanych jak i zakontraktowanych na następne lata. Niewątpliwie to efekt aktywności i skuteczności w aplikowaniu o pieniądze z Unii Europejskiej i źródeł krajowych.

Rozwój infrastruktury, bardziej niż przytoczone w Raporcie liczby i nakłady finansowe, obrazują zmiany naocznie obserwowane przez mieszkańców gminy i przyjezdnych, które obecne są na terenie całej gminy Pierzchnica.

Poza dużymi inwestycjami takimi jak budowy świetlic wiejskich czy dokończenie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków systematycznie prowadzimy remonty nawierzchni dróg i chodników, rozbudowy chodników i parkingów czy dobudowy nowych punktów oświetlenia. Szereg zadań z tego zakresu zrealizowane zostało w ubiegłym roku.

W 2018 roku rozpoczęliśmy a w 2019 roku kontynuowaliśmy realizację projektów, które są w trakcie realizacji czy też będą realizowane w kolejnych latach. Działamy w sposób przemyślany i strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków ze źródeł zewnętrznych, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw. Rok 2019 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych naszych działań oraz początek i punkt wyjścia kolejnych projektów.

Jest to długofalowa strategia rozwoju naszej Gminy, która przyniesie sukces przy naszym wspólnym wysiłku i pracy, a zaowocuje wymiernymi korzyściami i poczuciem zadowolenia dla wszystkich mieszkańców Gminy Pierzchnica.

Burmistrz

(-)Stanisław Strąk